

»Elektronika« Horjul

Polletni finančni rezultati sorazmerno ugodni

Proizvodnja

V I. polletju 1972 je proizvodnja dosegla (računano po stalnih cenah iz leta 1970) vrednost 12.333.879,— din, kar predstavlja 39,4 % letnega gospodarskega načrta ali 84,4 % dinamičnega polletnega načrta. V primerjavi z istim obdobjem 1971 je dosegel fizični obseg proizvodnje v tem letu za 3,7 % večji. Glede na letni in polletni proizvodni načrt je bil največji izpad proizvodnje v skupini regulacijskih transformatorjev in elektronskih instrumentov za elektronsko tehniko.

Izpada pri regulacijskih transformatorjih je krivo pomanjkanje trafo pločevine na domačem trgu in iz uvoza, ter v kasnitvi dobave kablov. Delno je na izpad vplivalo tudi pomanjkanje naročil, zato smo morali delno predvideno proizvodnjo I. trimesečja prenesti v II. in III. trimesečje.

V skupini elektronskih instrumentov — laboratorijske opreme je izpad proizvodnje pri elektronskih voltmetrih, ker nismo dobili pravočasno ustrezne dokumentacije od ZZA za tip MA 3012 in MA 3033, delno pa zaradi zaka-

snelega uvoza repro materiala (finančne težave pri dvigu uvoznega materiala na carini).

Izpad proizvodnje v skupini sprejemno-oddajnih aparatov je bil pri sprejemno-oddajnih postajah RTI-T4, zaradi zakasnele razvojne dokumentacije. Drugi vzrok pa je prav tako v finančnih težavah pri dvigu repro-materiala s carine.

Nedoseganje načrtovane proizvodnje pri elementih za elektronsko tehniko je povzročilo pomanjkanje naročil s strani Iskra-Commerce za žične upore, vendar smo to delno kompenzirali z dodatnimi naročili preklopnikov tipa SK, SSM in SSMC, pri SSP preklopnikih pa so bile težave zaradi pomanjkanja srebra pri izdelavi kontaktov.

Ce primerjamo strukturo proizvodnje, opazimo, da je močno narasla proizvodnja sprejemno-oddajnih aparatov nasproti lanskemu letu od 42,7 % na 51,6 % (v I—IV 1970 le 12,4 % celotne proizvodnje). Z gotovostjo lahko trdimo, da je taka preusmeritev proizvodnje velik napredek in smo si v dveh letih priborili dostojen ugled pri kupcih, pomembna pa je tudi

(Dalje na 3. strani)

Vrsti veličastnih partizanskih slavl v letošnjem letu se je 5. t. m. pridružila še proslava 30-letnice pomembne enote naše narodnoosvobodilne vojske — Kokrškega odreda. Proslava je minila v znamenju ponovnega srečanja preživelih borcev in mlmohoda pripadnikov JLA, partizanskih enot, milice in civilne zaštite, medtem ko je udeležencem proslave spregovoril član CK ZKS in nekdanji politkomisar I. grupe odredov Vinko Hafner. Proslava v Trzinu se je odlikovala tudi po bogatem in kvalitetnem kulturnem sporedu in je vsestransko zadovoljila številne udeležence z vse Gorenjske

»Elektromehanika« Kranj

Uspešna proizvodnja v juliju

Za julij je bil zaradi dopustov postavljen precej nižji plan proizvodnje kot za ostale mesece. Vsi obrati so mesečne planske zadolžitve presežli, tako da je plan eksterne proizvodnje presežen za 12,5 %. V prvih mesecih smo za 3,3 % nad planirano vrednostjo.

PROIZVODNJA PO OBRA- TIH V JULIJU

DE	%
Elek. roč. orodje	123,9
Števec	101,8
Stikala	118,3
Telefonija	101,2
Mehanizmi	165,8
Skupna prod. delov	118,1
SKUPAJ:	112,5

Obrat električnega ročnega orodja je planirano vrednost za julij presežal za 23,9

odstotkov. Presežek je bil ustvarjen predvsem zaradi odpreme betnoskih vibratorjev, ki so končno dobili atest. Nekaj od planiranih artiklov je izpadlo zaradi nedobavljenih sestavnih delov, sicer pa je bil dotok repro-materiala in delov iz uvoza v tem mesecu dokaj dober.

Obrat števec je za 1,8 % presežal planirano vrednost proizvodnje. Veliko odstopanja je bilo pri asortimanu dvotarifnih števecov; čutilni je pomanjkanje delovne sile. Pri trifaznih števcih se je izdelala planirana količina, tudi tokrat je bilo na željo IC izdelanih več dvotarifnih števecov. Plan stikalnih ur je bil dosežen z minimalnim odstopanjem v asortimanu. V juliju so poleg lastnih potreb izdelali še 300 sinhronih motorjev za prodajo po naročilu IC.

Obrat stikal je imel za ta mesec zaradi kolektivnega dopusta postavljen precej nižji plan kot v ostalih mesecih. Kljub sorazmerno kratkemu času je bila vrednost planirane proizvodnje presežena za 18,3 %. Zaradi pomanjkanja sestavnih delov in repromateriala pa je bil plan asortimana slabše izpolnjen. V tem mesecu so največ težav povzročali: bronza, HV trak in kontaktni materiali, ki se niso mogli pravočasno dvigniti iz carinskega skladišča.

V obratu telefonije so imeli od 17. julija kolektivni posameznih linij dopust, kar se je seveda poznalo v proizvodnji. Plan so izpolnili s 101,2 %. Kljub temu, da so izpad nadoknadili pa so imeli zaradi pomanjkanja finančnih sredstev še vedno težave z uvoženimi deli in repromaterialom (novo srebro, relizsko železo, dekapirana ploče-

vina). Ker se problem pomanjkanja delovne sile ne more rešiti v kratkem času, ta faktor še vedno močno vpliva na končne rezultate.

Obrat »Mehanizmi« Lipnica je planski zadolžitve presežal za 65,8 %. Tudi tokrat je bil velik presežek ustvarjen pri števcih pogovorov, ki so se v glavnem izvozili in mehanizmi UMT za TAP Pluj.

SEDEMMESEČNA PROIZ- VODNJA

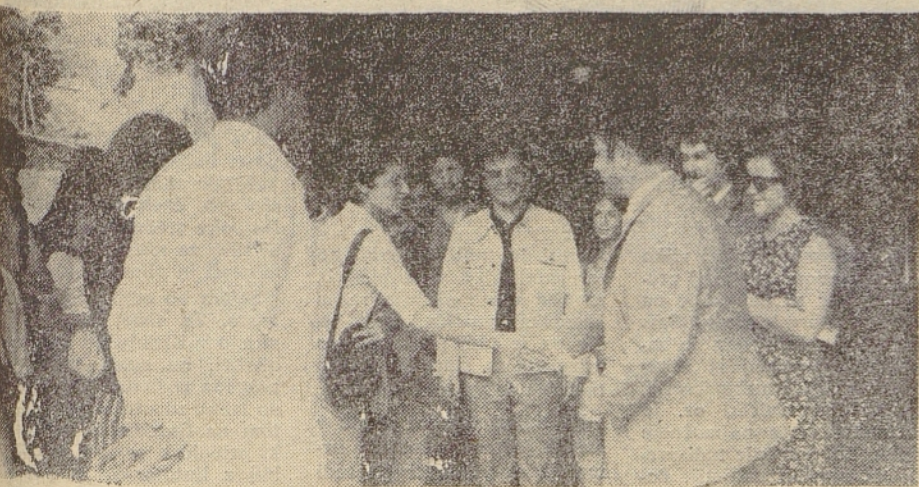
DE	%
Elek. roč. orodje	103,9
Števec	105,2
Stikala	114,6
Telefonija	89,2
Mehanizmi	138,7
Skupna prod. delov	161,2
SKUPAJ	103,3

V kumulativni se je rezultat glede na junij popravil za 1 odstotek, tako da po sedmih mesecih dinamični plan presežemo za 3,3 %. Vsi obrati razen telefonije presegajo planske obveznosti. Največji presežek je v obratu mehanizmov predvsem zato, ker izdelajo precej več števecov pogovorov kot so jih planirali.

PRIMERJAVA Z LANSKO SEDEMMESEČNO PROIZ- VODNJO

DE	%
Elek. roč. orodje	124,9
Elek. storitve	35,2
Števec	147,8
Stikala	119,3
Telefonija	110,7
Mehanizmi	113,4
Skupna prod. delov	91,0
Ostale storitve	90,2
SKUPAJ	116,9

Enako kot v prejšnjem mesecu je bila tudi v tem proizvodnja za 16,9 % večja kot v istem obdobju lani.

Skupina 30 mladincev iz pobratenega mesta La Ciotat v Franciji je bila tri tedne na obisku v Kranju. Gostje, ki so ta čas bivali v kranjskem Dijaškem domu, so v ponedeljek 7. t. m. obiskali »Elektromehaniko«. Sprejeli so jih sekretar ZK tovarne Stane Mihalič in predsednik sindikata Vinko Šarabon ter zastopnika mladine — sekretar Tone Voljčič in Bogdan Kolenc. Spremljal pa jih je tudi sekretar ZMJ Stane Boštjančič. Po ogledu tovarne so imeli gostje kosilo v tovarniški restavraciji, popoldne pa piknik v Dupljah. Goste je zlasti zanimalo delo mladih v Iskri. V petek 11. t. m. bo skupina 30 mladih iz Kranja odpotovala za tri tedne v La Ciotat in tako vrnila obisk francoskih mladincev

Prvo polletje poslovno uspešno zaključeno

Visoko povečan obseg proizvodnje

Delovna skupnost tovarne električnih aparatov je v prvem polletju letošnjega leta poslovala zelo uspešno, čeprav jugoslovanski gospodarski prostor, v katerem živimo in delujemo, še vedno ni umirjen in urejen in moramo marsikaj v marsikje krepko prispevati svoj delež k reševanju te skupne problematike.

Prav zato smo morali vse restriktivne ukrepe gospodarske zakonodaje ublažiti z izrabo notranjih rezerv, s hitrimi in gospodarskimi poslovnimi-organizacijskimi ukrepi, predvsem pa s stalnim in načrtnim dvigovanjem storil-

nosti. Tako smo lahko visoko povečali obseg proizvodnje in to pri manjšem številu zaposlenih, kot smo predvideli z letnim gospodarskim načrtom. Uspešno smo tudi znižali zaloge in izboljšali njihovo obračanje. Posledica tega je v celoti zelo dober poslovni uspeh, čeprav posamezni kazalniki v polletnem poslovnem poročilu niso takšni, kot bi si jih želeli. Prav ti »slabi« kazalniki pa nam kažejo, kje bomo morali v drugem polletju krepkeje poprijeti in katero problematiko bomo morali odstraniti, da bo končni uspeh še boljši od le-tega ob prvem polletju.

Obseg proizvodnje nekoliko zaostaja za dinamičnim proizvodnim načrtom, vendar zaostanek ni kritičen. Zelo ugodna pa je prodaja, tako na domačem trgu, kot v izvozu.

Dinamični proizvodni načrt smo izpolnili s kazalnikom 94,6 po finančnem, oz. z 89,6 po fizičnem obsegu. S tem obsegom je celoletni proizvodni načrt izpolnjen po vrednosti z 48,4 %, po fizičnem obsegu pa s 46 %. V primerjavi s istim obdobjem lani smo naredili po vrednosti za 19,4 %, po fizičnem obsegu pa celo za 20,6 % več, vse to pa pri samo 7 % povečanju števila delavcev, kar je vsekakor zelo ugodno.

Pri tem moramo posebej poudariti, da so letošnja proizvodnja spremenljive povečane težave pri oskrbi z reprodukcijskimi gradivi, posebno tistimi iz uvoza, kjer smo stalno občutili pomanjkanje likvidnih deviznih in dinarskih sredstev. Tudi pri domačih gradivih stanje ni bilo kaj prida boljše, le da smo tu občutili ob občasnem dejanskem ali pa umetnem pomanjkanju, problematiko predvsem kot podaljševanje dobavnih rokov in nesortiranost v strukturi dobav. Pri kooperantih pa smo se morali pogosto poleg zakasnitve dobav spoprijemati še s težavami zaradi nedoseganja predpisane kvalitete, katero želimo tako v lastni hiši, kot tudi pri kooperantih stalno izboljševati.

Vsa ta problematika se delno odraža tudi na povečani nedokončani proizvodnji, kjer smo že vložili svoje delo, vendar izdelkov nismo uspeli dokončati. Prav ta del proizvodnje pa že predstavlja tisto izgubo v obsegu proizvodnje, ki jo kaže izpolnjevanje dinamičnega načrta.

Občuten delež pri izpadu proizvodnje, posebno v proizvodni cnoti »releji« smo ugo-

tovili tudi zaradi izgube delovnega časa v mesecu aprilu, kar je bila posledica cepjenja proti črnim kozam. Tako je ta enota v tem mesecu dosegla najnižjo mesečno proizvodnjo, ki je bila kar za 9,04 % nižja od mesečnega povprečja v prvih šestih letošnjih mesecih.

Po skupinah izdelkov smo v izpolnitvi dinamičnega načrta že poročali pri proizvodnem poročilu za mesec junij. Ponovno bi le še poudarili, da je največji zaostanek prav pri obeh strukturalno najmočnejših planskih skupinah, to je pri zaščitnih relejih z elementi avtomatike in pri industrijskih elektronskih napravah.

Tej problematiki bomo morali v drugem polletju posvetiti posebno pozornost, saj je naročil na tem področju dovolj, oz. celo več kot smo predvidevali in je zato tržni zaostanek še bolj kritičen od proizvodnega.

Uspešnost prodaje lahko ocenjujemo predvsem po stanju zaloga na Iskra Commerce, saj pretežni delež proizvodnje prodajamo prav prek Iskra Commerce. V primerjavi z začetkom leta so se zaloge ob koncu polletja znižale za 6,5 %, kar je zelo ugodno in dokazuje, da v tovarni proizvajamo izdelke, ki so na tržišču iskani in ne zaostajajo na skladišču. Povprečne operativne mesečne zaloge na Iskra Commerce so bile sicer po absolutni vrednosti v celotnem obdobju za 7,8 % večje kot v prvem polletju lanskega leta, vendar v primerjavi s povečano proizvodnjo v letošnjem prvem polletju občutno zaostajajo in so kar za 9,7 % nižje.

Izvozne naloge smo v primerjavi z dinamičnim načrtom izpolnili s kazalnikom 109,7, oz. s kazalnikom 51,5 glede na celoletni načrt. To dokazuje, da temu področju posvečamo potrebno skrb in, da se zavedamo, v kolikšni meri je odvisno nadaljnje povečanje proizvodnje prav od

uspešnosti vključevanja tovarne v mednarodne trgovinske tokove. Ta podatek je še bolj viden, če primerjamo polletno obdobje letošnjega leta z lanskim. Tako smo v obdobju januar-junij letos izvozili za 82,9 % več kot v istem obdobju lani po dinarski vrednosti, oz. za 63,1 % več po dolarski vrednosti.

Struktura izvoza sicer ni tako ugodna, kot bi želeli, saj pri deležu na konvertibilno področje narašča občutno počasneje, kot pa na področja kliringa. Prav tu pa bodo morali izvozniki na Iskra Commerce, skupaj z odgovornimi službami v tovarni storiti marsikaj, da bomo na obel področjih enako uspešni.

Dinamika zaposlovanja je počasnejša od predvidene po načrtu. Pri izrabi delovnega časa so spet problematične bolezni do 30 dni, ki občutno rastejo.

V prvem polletju 1972 smo imeli v povprečju zaposlenih 7 % delavcev več kot v istem obdobju lani. Pri tem zaostajamo za predvidevanji v načrtu za 2,4 %. Zato ugotavljamo, da smo povečali produktivnost za 11,6 %, vendar še vedno premalo za 3,1 %, da bi dosegli predvidevanja v načrtu. Tudi tu pač primerjamo samo dokončano proizvodnjo, če pa bi lahko realno

ocenili tudi delež dela v nedokončani proizvodnji gotovih izdelkov, bi pa bil uspeh še toliko ugodnejši.

Tako stopamo v drugo polletje z določeno rezervo, ki bo ob uspešnem delu prinesla ob koncu leta še boljše končne rezultate.

V strukturi izrabe delovnega časa na 1 zaposlenega se posamezni elementi gibljejo v mejah predvidenega načrta,

razen pri bolezninah do 30 dni, ki so večje od planiranih in izkoristka v lanskem prvem polletju. Delno je tudi tej problematiki botroval večji izpad zaradi posledic cepjenja proti črnim kozam, delno pa so vzroki tudi druge. Boleznine do 30 dni so vedno predstavljale precejšen problem pri izkoriščanju delovnega časa in smo že uspeli doseči njihovo znižanje. Zakaj se je krivulja spet obrnila navzgor je vprašanje, ki ga moramo čimprej rešiti in potem odločno ukrepati, da stanje spet normaliziramo, če je to le v naši močnosti.

Osebnih dohodki so se gibali ugodno, bili so v povprečju za 2,9 % višji kot v istem obdobju lani, vendar 8,8 % pod načrtom. Družbeni sporazum omogoča še dodatno izplačilo, vendar bomo tudi v tem primeru še vedno za 4,9 % pod načrtom.

Povprečni osebni dohodki so bili izplačevani po mesečnih obračunih. V odnosu na uspešnost mesečne proizvodnje so tako dosegli 1.779 din, kar pomeni za 2,9 % več kot lani v istem obdobju. Po samoupravnem sporazumu, ki v smislu umirjevanja osebne potrebe močno omejuje izplačevanje osebni dohodkov,

pa bomo lahko izplačali še del osebni dohodkov po uspehu tovarne za prvo polletje. Tako bodo povprečni osebni dohodki za to obdobje lahko dosegli 7,3 % več, oz. 1.855 din in bodo le 4,9 % zaostajali za načrtom. Poslovni uspeh in z načrtom sprejeto delilno razmerje bi sicer omo-

gočalo celo za 0,5 % večje izplačilo od planiranega, toda ker to po samoupravnem sporazumu ni mogoče, bomo lahko povečali planirane sklade in posebno s skladom obratnih sredstev omogočili boljše poslovanje v drugem polletju. Res pa moramo priznati, da je povečanje osebni dohodkov le nominalno in torej le navidezno, saj življenjski stroški še vedno naraščajo hitreje in tako tega področja nikakor ne moremo stabilizirati. To pa so naloge, ki presegajo možnosti tovarne in jih z interno politiko delitve le delno lahko ublažimo.

(Dalie na 7 strani)

Bolje kot lani

Izreden (10 %) popust Iskrinih izdelkov za široko potrošnjo na Gorenjskem sejmu v Kranju

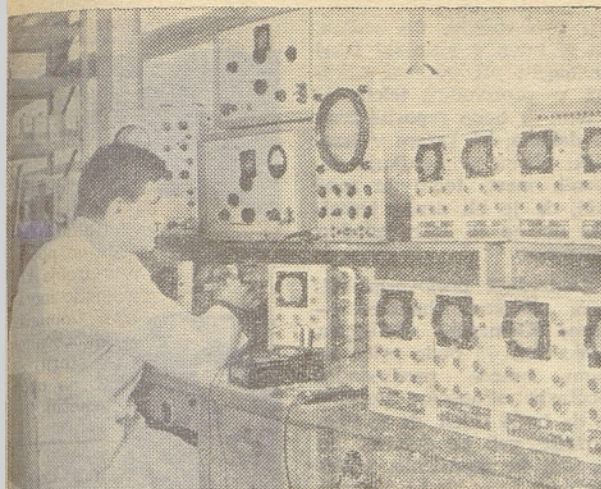
Če vzamemo v poštev sliko sejma v celoti, je dokaj pregleden, ker se nahaja le na enem prostoru in sicer v Savskem logu. Predvsem je zastopana stanovanjska oprema, kmetijska mehanizacija, in obrtniški izdelki oz. je obrtništvo letos najmočnejše zastopano. Sodeluje tudi precej inozemskih podjetij. Poleg tega je izven izrazito sejemskega prostora preskrbljeno tudi za zabavo otrok in tudi »odraslih otrok«, saj se vsi radi vrtijo na raznih vrtljakih, šofirajo električne avtomobilčke, igrajo na avtomatih nogomet in druge igre in navijajo zvočne skrinje.

Hkrati je tudi preskrbljeno za »notranje« zadovoljstvo, za kar vneto skrbijo razna kranjska gostišča, vsak večer pa je tudi ples. Više so prirejene za staro in mlado tako, da so vsi zadovoljni.

Na dokaj vidnem mestu v hali A je moč videti tudi firmo »Iskra«, hkrati pa tudi založene police z izdelki za široko potrošnjo. Prodajalca Dušan Miklič in Marko Veber sta bila kar dobre volje, in to je bil znak, da sta s prodajo zadovoljna. Takole sta dejala: »Vsak dan prodava za okoli 2 in pol milijona din. Iskra daje v času sejma

10 % popusta. Vsekakor je posel boljši kot lani, vse pa kaže, da se bo prodaja v naslednjih dneh še izboljšala. Najbolje gredo v denar barvni filtri za televizorje, sesalci za prah in plinske peči.

Sejem bo odprt do 15. avgusta. Za tiste, ki ne stanejo v Kranju ali kranjski okolici, bo ogled sejma še posebna poživitev, saj ga bodo lahko združili z lepim izletom na Gorenjsko. Za tiste, ki pridejo s svojimi avtomobili z ljubljanske strani, je najpraktičnejša rešitev vožnje, da pred kranjskim mostom zavijejo na desno ob Iskrini restavraciji in takoj pod mostom na levo, nato vozijo krajši čas ob Savi, prečkajo novi most, tam pa je sejmski prostor že viden. B

Tovarna elektronskih elementov v Horjulu: umerjanje osciloskopov, katerih so na trg poslali že lepo število

Zaključki sestanka OO ZK v »Avtomatiki«

Osnovna organizacija ZK tovarne ima za potrebno, da v tem trenutku kot osnovni cilj postavlja uresničenje XXI. in XXII. ustavnega amandmaja, ki zagotavlja delovnemu človeku, da s svojim delom, s sredstvi reprodukcije v družbeni lastnini ter s tem, da neposredno in enakopravno z drugimi delovnimi ljudmi v združenem delu odloča o vseh zadevah družbene reprodukcije in odnosih medsebojne odvisnosti, odgovornosti in solidarnosti, uresničuje svoj osebni materialni in moralni interes in pravico, da uživa uspehe svojega dela in pridobitve materialnega in družbenega napredka, da na tej podlagi čim popolneje zadovoljuje svoje osebne in družbene potrebe in, da razvija svoje delovne in druge ustvarjalne sposobnosti.

Osnovna organizacija ZK tovarne ugotavlja, da delavsko samoupravljanje v tovarni ni vsklajeno z osnovnimi principi XXI. in XXII. ustavnega amandmaja. Delavsko samoupravljanje tovarne je še vedno na nivoju, ki ne zagotavlja, neposredne angažiranosti neposrednih proizvajalcev. Zadovoljujemo se s togim samoupravnim mehanizmom, t. j. delavskim svetom, upravnim odborom in nekaterimi komisijami, ki imajo več ali manj samo funkcijo obravnavanja in priprave materiala o določenih problemih. Neposredni proizvajalci so pri obravnavanju vseh teh problemov izključeni. Res v določenih obdobjih skličemo zbere delovnih ljudi, ki so pa bolj informativnega značaja ali pa obravnavajo spremembe raznih pravilnikov, kar je po statutu tovarne obvezno. Na zboru delovnih ljudi postavljajo določena odprta vprašanja, katerih pa po večini ne obravnavajo na samoupravnih organih. Zbor delovnih ljudi celotnega kolektiva je preobsežen in zato tudi neučinkovit. Skratka ugotavljamo, da je vez med neposrednimi proizvajalci in samoupravnim mehanizmom šibka.

Osnovna organizacija ZK tovarne na podlagi teh ugotovitev meni, da je treba delavsko samoupravljanje tovarne osvoboditi togosti in tehnokratizma ter ga čim bolj približati neposrednim proizvajalcem. Oblika samoupravnega mehanizma tovarne, naj bi bila čim bolj neposredna, praktična in prilagodljiva razmeram tovarne.

Kot osnovna enota v tem samoupravnem mehanizmu naj bi bila delovna enota. Delavski svet tovarne kot delegatski sistem bi odločal o tistih zadevah, katere bi delovne enote odstopile kot skupne za tovarno. Za reševanje posameznih zadev naj bi formirali pri delavskem svetu posebne odbore, kot kolektivne izvršilne organe.

Realizacija navedenih zaključkov je vezana na izdelavo konkretnega predloga, pri katerem je treba upoštevati poleg specifičnosti tovarne tudi ustavne amandmaje.

Osnovna organizacija ZK tovarne predlaga samoupravnim organom tovarne, da osvoji navedene zaključke in sprejme ustrezne sklepe.

Zaradi pomembnosti navedenih zaključkov OO ZK »Avtomatika« je dolžna vseh komunistov tovarne, da se aktivno vključijo v realizacijo zaključkov. Posebno pa so za realizacijo odgovorni komunisti na vodilnih in vodstvenih delovnih mestih tovarne ter predstavniki družbeno političnih organizacij.

Razprava na OO ZK o XXI. in XXII. ustavnem amandmaju je tu pokazala potrebo po analizi, ki naj pokaže, če so in kje, podani pogoji za formiranje (TOZD) temeljnih organizacij združenega dela.

Polletni finančni rezultati sorazmerno ugodni

(Nadaljevanje s 1. strani)

razmeroma visoka akumulativnost teh izdelkov. Pričakujemo vsaj 95 % izpolnitev proizvodnega načrta, če seveda ne bo več težav pri doseganju ustreznih kakovosti in takšnih problemov z nabavo materialov.

Prodaja, izvoz

Prodaja je v obdobju I—VI. 1972 dosegla 41,3 % (po bruto prodajnih cenah), oz. 42,3 % po neto prodajnih cenah od predvidene letne prodaje. Prodaja na domačem trgu je dosegla nekoliko boljši % v odnosu na plan (41,8 oz. 43,2) od izvoza (35,2 oz. 36,4), vendar je bil večji izvoz planiran za II. polletje in imamo realne možnosti za dobro izpolnitev planskih obveznosti. Sicer bi delno oviro pri tem povzročal izvoz kaset na italijanski trg, vendar bi ta izpad le lahko vsaj delno kompenzirali z dodatnimi naročili drsnih uporov za izvoz.

Nabava, uvoz

Največje težave in zastoji pri nabavi materiala so bili vsekakor pri uvozu materiala, saj je material tudi dalj časa ležal na carinskem skladišču brez dinarskega kritja. Izdoba takega materiala je namreč pogojena z odprtim akreditivom, za kar pa v teh mesecih nikoli nismo imeli pravočasno na razpolago finančnih sredstev. Posledice pa se odražajo tudi v daljšem postopku carinjenja, to pa seveda povzroča odlaganje finalizacije izdelkov iz meseca v mesec, nekompletirani izdelki vežejo znatna obratna sredstva itd.

Zaposlenost, proizvodnost in osebni dohodki

V prvem polletju 1972 ugotavljamo rahel porast števila zaposlenih, vendar pa smo se s povprečno 303 zaposlenimi v I. polletju skoraj približali planiranemu.

Tudi fluktuacija delavcev ni pretirana, saj je le 1,98 % poprečno zaposlenih v I. polletju prekinilo delovno razmerje. Vrednost proizvodnje na zaposlenega je nižja od planirane za I. polletje 1972, čemur je vzrok le nedoseganje planirane proizvodnje, saj je bilo število zaposlenih še celo za malenkost nižje od plana.

Z neto osebnimi dohodki smo dosegli 92,5 % planirane mase OD, so pa v povprečju za 13,4 % višji v primerjavi z istim obdobjem 1971. Malenkostno boljši % pri neto OD je nastal zaradi nižjih prispevkov iz OD, poprečni neto osebni dohodek pa je v obdobju I—VI 1972 znašal 1439 din (planiran 1560 din), oz. za 6,3 % nižji od predvidenega, ker tudi proizvodnja

in prodaja nista dosegli planiranega obsega za I. polletje.

Obratna sredstva

Ob primerjavi virov obratnih sredstev z obratnimi sredstvi ugotavljamo, da smo nekako uspeli uravnovesiti virov z obratnimi sredstvi, čeprav obstaja še vedno manjša razlika v korist sredstev. Med viri je 33 % lastnih sredstev v poslovnem skladu, kar pomeni, da si tretjino proizvodnje financiramo sami. V I. polletju 1972 so se redni, kot drugi viri, nekoliko znižali, znižala pa so se tudi sredstva. Tudi struktura obratnih sredstev se je spreminjala, ker so porasle zaloge nedovršene proizvodnje, delno tudi zaloge materiala, medtem ko zaloge gotovih izdelkov in terjatev do kupcev rahlo upadajo.

Zaloge

Zaloge materiala in drobne inventarja so se do konca polletja 1972 delno povečale v primerjavi z letom 1971, do konca leta 1972 pa bo verjetno slika ugodnejša, saj bo material, ki je trenutno še na zalogi, ob pričakovani višini planirane proizvodnje, predvsem sprejemno-oddajnih aparatov, uporabljen za proizvodnjo.

Če obravnavamo zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov, in gotovih izdelkov skupno, opazimo naraščanje (za 1,37 krat glede na stanje 31. 12. 1971).

Se vedno zaskrbljujoče so terjatve do kupcev. Do konca polletja so se sicer znižale, vendar so poprečno še vedno previsoke. S tem v zvezi je nujno treba z Iskra-Commerce doseči izpolnjevanje medsebojne pogodbe glede plačil.

nih pogojev (90-dnevni plačilni rok) in izvajati selektivno prodajno politiko do direktnih kupcev.

Celotni dohodek delitev

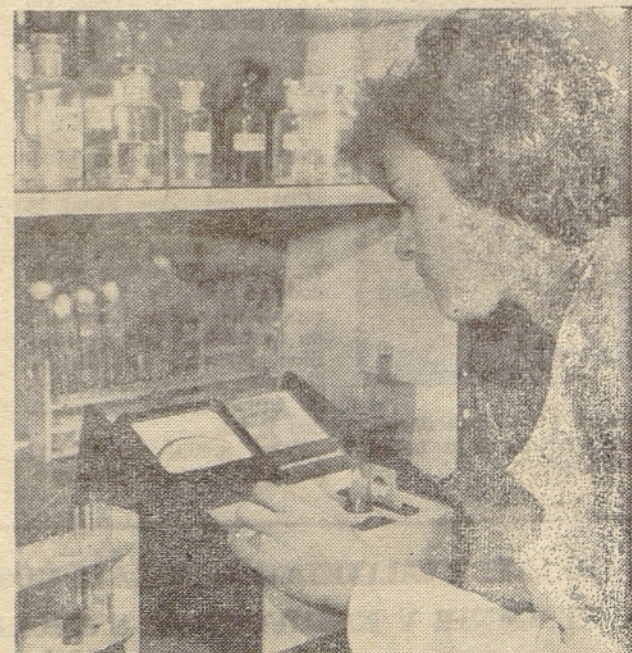
Podatki o poslovnem uspehu v I. polletju 1972 kažejo v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta sorazmerno ugoden porast celotnega dohodka (višji za 26,6 %). Dosegli smo 42,2 % planirane letne višine. Od celotnega dohodka odštejemo porabljena sredstva v višini 7.824.388 din in tako doseženi dohodek znaša 5.069.710 din ali 41,7 % letnega plana.

Ostanek dohodka znaša v I. polletju 562.405 din — t. j. 11,1 % doseženega dohodka ali 4,4 % celotnega dohodka. Ti podatki kažejo, da je bilo poslovanje v I. polletju 1972 v finančnem smislu razmeroma uspešno.

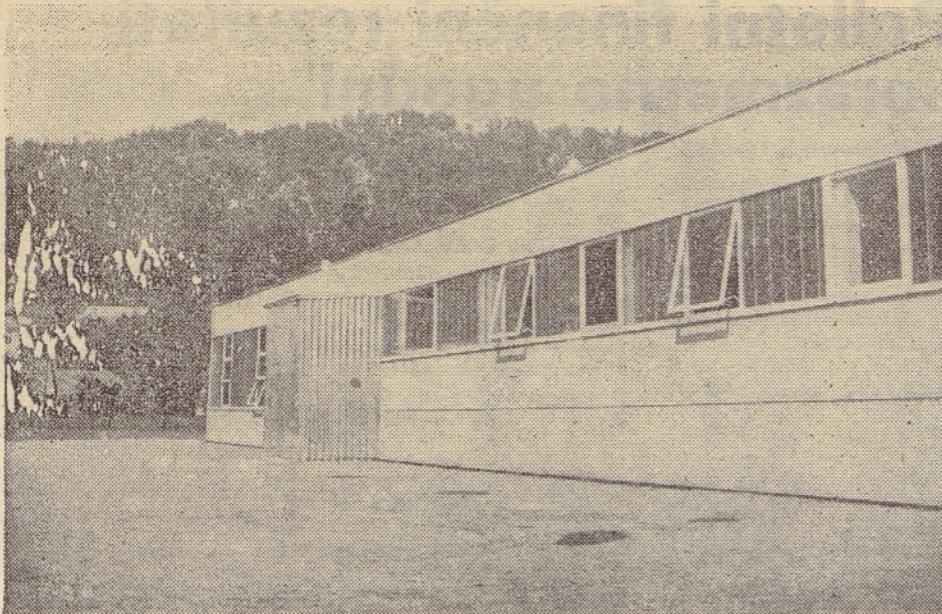
Kazalniki poslovnega uspeha

Iz primerjave osnovnih kazalnikov uspešnosti poslovanja v I. polletju 1972 ugotavljamo, da so v odnosu na isto obdobje lanskega leta vsi pozitivni. Najboljši rezultat izkazuje ekonomičnost — porast 7,8 %, produktivnost in rentabilnost pa sta se povečali za 4,1 %. Razloge za tak porast ekonomičnosti lahko najdemo le v nižje porabljenih sredstvih (indeks 116,8) od porasta celotnega dohodka (126,6). Pri porabljenih sredstvih je na nižji porast vplivala nižja amortizacija (prejšnje leto pospešena amortizacija), nižji so bili tudi izredni izdatki, nabavna vrednost realiziranega trgovskega blaga, materiala in odpadkov.

— M. G. —

Kolorimetri so med zelo uspešnimi izdelki tovarne elektronskih instrumentov v Horjulu, ki jih je trg z zadovoljstvom sprejel

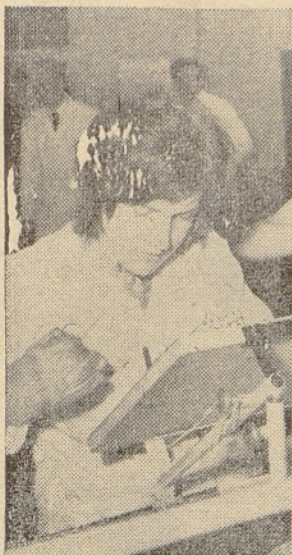

Ob idilični vasi na Blejski Dobravi je bila v juliju 1970 otvoritev novega Iskrinega obrata relejnih enot, ki je v rekordnem času dosegel izreden vzpon

ISKRA — Blejska Dobrava

Več od pričakovanja

Odločitev je bila pravilna — Obrat v rekordnem času dosegel oz. presegel predvideno proizvodnjo

Pletenje kit — tudi domena žensk; spretnost in natančnost je nujna

Terasasti svet med Radovno in Savo Dolinko zavzema Blejska Dobrava, ki je pod gospodarskim vplivom bližnjega Javornika iz Jesenic in se je z industrijskim delavstvom zelo povečala. Ob tej, lahko bi rekli idilični vasi, je leta 1970 zrasla nova stavba, plod odličnega sodelovanja jeseniške občine in kranjske Iskre.

31. julija 1970 je bil otvoritev; navzoči so bili predstavniki jeseniške občine in »Elektromehanike« Kranj in vsi zaposleni, ki jih je bilo tedaj 78. Sončen dan, zastave, glasba in dobra volja, dodatno pa še prekrasen razgled na vrhove Karavank, na nasprotni strani pa očarljiva panorama vasi Blejska Dobrava; vsi zaposleni v belih haljah... Res, prazničen dan je bil.

Zakaj graditi na Blejski Dobravi?... to so bila vpra-

šanja mnogih. Odgovor je bil kot na dlani: prosta ženska delovna sila v jeseniški občini. Razumljivo! Tam je železarna, ki predvsem zaposluje moške. Občina Jesenice je ponudila zgradbo. Poleg dobre volje tudi dejansko in resno sodelovanje, zato tudi odlični rezultati. Vsi skeptiki so v teku leta utihnili, sedanjí rezultati pa kažejo, da so presežene tudi vse optimistične želje.

Pa se vrnimo na dan otvoritve, 31. julija 1970. Citiram nekaj misli: Direktor »Elektromehanike« sedaj že pokojni **Boris Kryštufek**: »Sodelovanje z jeseniško občino je bilo odlično; začetek proizvodnje je stekel v rekordnem času.«

Predsednik Občinske skupščine Jesenice — **Franc Žvan**: »Zadovoljen sem, da nam je uspelo tako naglo postaviti zgradbo in pospe-

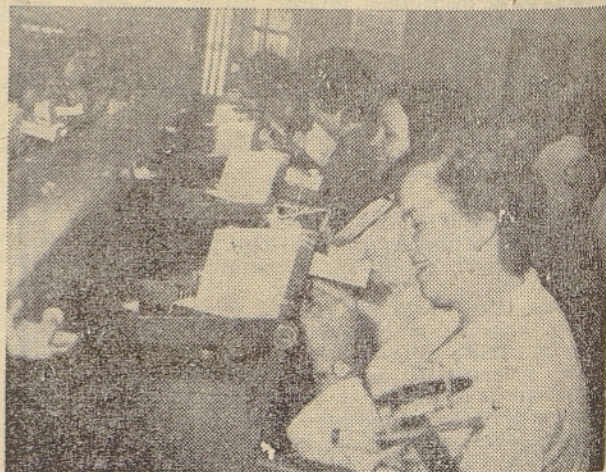
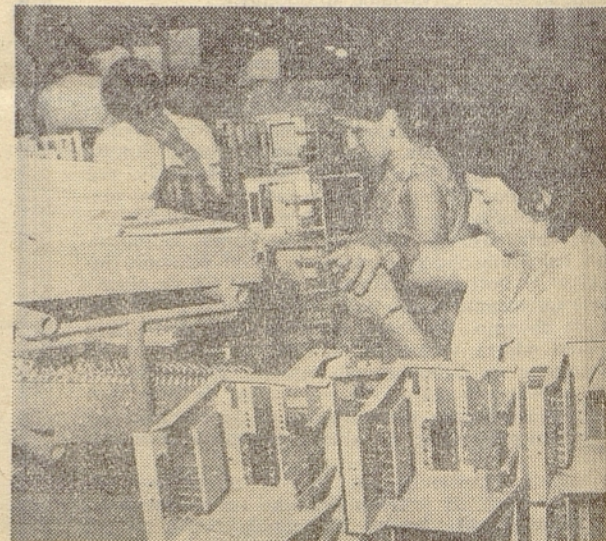
šiti proizvodnjo. Če dodam, da si bodo v kranjski Iskri pomagali pri odpravi ozkih grl v proizvodnji telefonije s tem, da bodo zaposlili žene in dekleta, za katere v jeseniški občini primanjkuje delovnih mest, tedaj je moč reči, da je bil denar jeseniške občine in Iskre plodno naložen.«

Predsednik poslovnega odbora »Elektromehanike« — **Franc Klemenčič**: »Zelim, da bodo tisti, ki bodo prišli za nami, besede predsednika občinske skupščine potrdili in da bodo videli, da to niso le želje, pač pa dejstva. Tu je zdaj 86 zaposlenih, v doglednem času jih bo mogoče sprejeti 300.«

Vodja obrata relejnih enot na Blejski Dobravi — **Anton Pene** je pred kratkim povedal našemu sodelavcu: »V obratu na Blejski Dobravi je zdaj 349 zaposlenih, od tega 330 žensk. Izdelki so po izjavah merodajnih zelo kvalitetni. Če vzamemo v poštev dejstva, da je velik del proizvodnje namenjen inozemskemu tržišču, predvsem Italiji, potem je pohvala teh kupcev o kvaliteti vsekakor laskava. Pred kratkim smo uvedli še eno Siemensovo enoto, ki poleg prejšnjih dveh izključno dela za inozemsko firmo v Milanu. Kolektiv se zaveda,

odgovornosti in je moč reči, da vsi delamo z eno mislijo, da bi čim bolj opravili dane naloge.«

Direktor za proizvodna področja — **Alojz Grčar**, dipl. ing. je pred zaključkom tega sestavka dejal: »Odločitev je bila pravilna. Obrat je v zelo kratki dobi presegel optimistične napovedi. Kolektiv je strnjen, naloge opravljajo z vsjo odgovornostjo, predvsem pa se držijo določenih rokov, kar je zadnje čase izredne važnosti. ABC

Če vzamemo v poštev, da je v obratu relejnih enot 349 zaposlenih le 9 moških, tedaj je moč reči, da so ženske v večini kar pa nas ne sme čuditi, saj spretnost ženskih rok povsod pride do veljave

**DELATI KVALITETNO — DELATI GOSPODARNO
VLAGANJE V KAKOVOST SE NAJBOLJE OBREŠTUJE
KAKOVOST — VIZUM ZA SVETOVNO TRŽIŠČE**

1. Nadaljevanje uresničevanja programa ObSS in od-
borov, sprejetega v začetku leta.
2. Občni zbori OOS in s tem v zvezi vsebinske, ka-
drovske in organizacijske priprave.
3. Vsebinske in kadrovske priprave na kongres slo-
venskih sindikatov.
4. Uresničevanje 21., 22. in 23. ustavnega amandmaja
v praksi.
5. Priprave na volitve v predstavniške organe v obči-
ni, republiki in federaciji. S tem v zvezi evidentiranje
in razprava o potencialnih kandidatih.
6. Seminar za predsednike in tajnike OOS pred ob-
čnimi zbori.
7. Ocena — analiza samoupravnih sporazumov.
8. Ugotovitev aktivnosti OOS v gospodarstvu po pri-
rejenem vprašalniku družbenih dejavnosti.
9. Priprave na sindikalno šolo I. in II. stopnje.
10. Predavanje za sindikalni aktiv.
11. Zaključek letnih športnih iger in priprave na
zimске igre.
12. Uresničevanje socialnega programa v občini.

Podrobni program za delovno sezono 1972/73 pa bo
izdelan v jeseni.

»Naprave« Ljubljana

Živahna športna aktivnost

V naši tovarni elektronskih
naprav na Stegnah v Ljub-
ljani že nekaj let sem obsta-
ja živahna športna aktivnost,
ki se še zlasti odraža na vsa-
koletnih zimskih in letnih
športnih igrah Iskre. Na teh
športnih manifestacijah sode-
luje vsakokrat tudi lepo za-
stopstvo športnikov iz tovar-
ne »Naprave«, pa tudi z do-
stojnimi športnimi rezultati.

Zanimanje za šport se od-
raža tudi v želji, da bi si ob
tovarni uredili nekatere
športne objekte, pa tudi sa-
moupravni organi se ogreva-
jo za športno dejavnost, saj
so na svoji seji 31. julija
ugodno rešili prošnjo za po-
moč pri gradnji smučarske
skakalnice v Mostecu. Odbor
za gospodarske zadeve je v
ta namen odobril pomoč v
znesku 1.500 dinarjev.

● DELATI KVALITETNO — DELATI
GOSPODARNO ● VLAGANJE V KA-
KOVOST SE NAJBOLJE OBRESTUJE

● ALI JE TVOJE DELO VEDNO
KVALITETNO? ● ZAŠČITNI ZNAK
ISKRA — IZPRIČEVALO KAKOVO-
STI ●

V obratu v Dobropolju vse večje zanimanje za šport

Pred časom smo na kratko
omemili, da so v obratu to-
varne električnih aparatov v
Dobropolju s prostovoljnimi
delom zgradili odbojkarsko
igrišče, ker se je v zadnjem
času za to športno panogo
začelo ogrevati lepo število
delovcev in delavk. Igrišče
zdaj imajo in na njem pogo-
stokrat vrvež dokazuje, kako

prav je bilo, da so si ga zgra-
dili. Posebno razveseljivo je,
da pa igrajo razen mladih,
tudi starejši sodelavci.

Z odbojko pa se zanimanje
za športno udejstvovanje v
Dobropolju še ne konča. Tu-
di za balinanje in kegljanje
je vse večje zanimanje in s
prostovoljnimi delom so naj-
bolj goreči pripravljeni po-

Delovni uspehi in priznanja na področju embalaže

Konstrukcija embalaže ima
v Iskri že dolgo in bogato
tradicijo. Prvi zametki te de-
javnosti segajo daleč na-
zaj v leto 1952, ko je takrat
tovarna Iskra v Kranju že
spoznala važnost pravilnega
pakiranja in ustanovila maj-
hen oddelk za konstrukcijo
embalaže.

Prvi začetki so bili težki,
saj takrat še nismo imeli
ustreznih predpisov in zato
marsikdaj nismo vedeli kak-
šnim zahtevam mora ustreza-
ti embalaža za občutljive in
dragocene Iskrine izdelke.
Zato ni čudno, da smo doži-
velj marsikatero reklamacijo,
ko so se med transportom iz-
delki poškodovali, prav za-
radi neustrezne embalaže.
Upoštevanje neprijetnih izku-
šenj in vztrajno delo pa je
rodilo uspehe: ob prodoru
Iskre na inozemska tržišča
in še zlasti ob prvih posku-
sih izvoza v prekomorske de-
žele, smo že bili sposobni na-
še izdelke tudi primerno em-
balirati, da so prišli nepo-
škodovani v roke tudi najod-
daljenejšim kupcem.

Po združitvi velikega dela
slovenske elektroindustrije v
sedanjo ZP ISKRO so se od-
govorni faktorji pravilno za-
vedali pomena embalaže, za-
to so leta 1963 oddelk za
embalažo kadrovsko ojačali,
prevzel ga pa je Zavod za av-
tomatizacijo. Od tod se je
nudila večja možnost za
spremljanje razvoja embala-
že v razvitih državah, z ogle-
di specializiranih sejmov in
z udeležbo na raznih posve-
tovanjih in seminarjih. S tem
je bilo poudarjeno, da je
konstrukcija embalaže se-
stavni del razvoja sleherne-
ga našega novega izdelka.

Razvoju transporta mora
nujno slediti tudi ustrezn
razvoj embalaže. Če vrsto let
uporabljamo za transport do
naših velikih kooperantov
zložljive (ooks) palice in že-
lezniške palete, s katerimi

smo bistveno zmanjšali trans-
portne stroške, v zadnjem ča-
su pa uvažamo za prekoocce-
anski transport v Ameriko
že tudi kontejnerje.

Istočasno z razvojem naše-
ga tržnega gospodarstva so
nastale tudi estetske zahteve
do embalaže, ki danes ne
predstavlja samo zaščite iz-
delka, ampak tudi nalogo pri-
dobiti kupčevu zanimanje in
zaupanje. Zavedamo se, da
še tako lep in kvaliteten iz-
delek ne more vzbuditi zani-
manja in zaupanja kupca, če
ga prodajajo v neopremljeni
škattli iz najslabše lepenke.
Nasprotno pa bo za isti izde-
lek okusno opremljena emba-
laža iz boljšega gradiva po
materialu vzbudila pri kup-
cu vtis solidnosti in kvalite-
te. Zato v našem podjetju
vse bolj upoštevamo tudi
estetsko grafično oblikovanje
embalaže.

Doseženi rezultati so nas
ohrabrili, da smo se leta
1966 prvič udeležili natečaja
»Jugoslovanski OSKAR za
embalažo« in takoj prejeli
tri OSKARJE, podobno tudi
v letih 1967, 1968, 1969 in 1970.
V letu 1970 sicer nismo pre-
jeli nobenega novega OSKAR-
JA, zato pa smo kot prvi Ju-
goslovani dobili mednarodno
priznanje »EVROSTAR«, v
ostri mednarodni konkuren-
ci, na razstavi v Parizu.

V l. 1971 smo se udeležili s
tremi eksponati, za kar smo
prejeli tri OSKARJE. Med te-
mi tremi, za Jugoslavijo, je
bila izbrana embalaža za eno-
ročno električno orodje dru-
žine UNI, ki je dobila na
ostri mednarodni konkuren-
ci, na razstavi v Barceloni
16. 4. 1972, »EVROSTAR«. To
je že drugi »EVROSTAR« za
Jugoslavijo, katerega last je
ZP Iskra Kranj.

BARVNI TELEVIZORJI ŠKODLJIVI?

Institut »Boris Kidrič« iz Vinče je v dnevnem časo-
pisju objavil članek o nevarnosti sevanja barvnih
televizorjev. EI je odgovorila s ostrim protestom, da so
te izjave neresnične. Po izjavi EI se je zopet oglasil
Institut »Boris Kidrič« z izjavo, da je dokazano, da so
televizorji za barvni program izvor ionizirane sevan-
ja. Znano je, da je ionizirano sevanje škodljivo za
zdravje. Da bi se to sevanje zmanjšalo pod predpisano
dovoljeno mejo, so v barvnih televizorjih izvedene po-
sebnosti tehnološke rešitve. Strokovnjaki iz Vinče menijo,
da je vsaka trditev o neškodljivosti sevanja barvnih TV
sprejemnikov, govoriti pa moramo o njihovi večji ali
manjši škodljivosti.

IZŠLA JE KNJIZICA

Temeljna organizacija združenega dela

Namen knjižice »Temeljna
organizacija združenega dela«
je opredeliti cilje, ki naj bi
jih uresničili z uveljavljan-
jem temeljnih organizacij
združenega dela. Pri sooča-
nju ustavnih dopolnil s sa-
moupravnimi praksami v po-
srednih delovnih organizaci-
jah nastopajo namreč dolo-
čena vprašanja, ki zahtevajo
jasne odgovore. Mednje je
treba šteti predvsem eko-
nomske, organizacijske, so-
ciološke in pravne vidike
ustanavljanja temeljnih orga-
nizacij združenega dela, ter
tudi proces združevanja dela
na samoupravnih osnovah.
Pomeni, da gre za proces ka-
kovostnega spreminjanja vse-
bine odnosov v temeljnih
organizacijah združenega de-
la in med njimi, in da ne
gre za proces razdruževanja
in ponovnega združevanja.

Navedeno gradivo so oce-
nile komisija RS ZSS za sa-
moupravljanje, komisija RS
ZSS za ekonomske odnose in
ekonomsko politiko in komi-
sija CK ZKS za samoupravl-
janje kot primeren pripo-
moček za usklajevanje orga-
nizacije poslovanja in samo-
upravljanja z ustavnimi do-
pnilmi.

Republiški svet Zveze sin-
dikats Slovenije je knjižico
založil in izdal v nakladi
12.000 izvodov.

Naročila sprejema Infor-
mativna služba RS ZSS,
Ljubljana, Dalmatinova 4.

Slavko Gorše

Neizprosna, dolgotrajna
in mučna bolezen je pred
dnevi iz delovnega kolek-
tiva Tovarne elektronskih
naprav na Stegnah izrga-
la Slavka Goršeta, prodaj-
nega referenta.

V skoraj dvajsetletnem
delu v Iskri, pri katerem
je bil vselej vreden, predan
in marljiv, si je pridobil
mnogo prijateljev, ki bo-
do še bolj občutili njego-
vo prezgodnjo izgubo.
Najtesneje je bil povezan
z vsem dogajanjem v to-
varni, vztrajen in kritičnih
obdobjih in od srca se ve-
seleč njenih uspehov.

Dobrega tovariša in so-
delavca bomo ohranili v
trajnem spominu.

Sodelavci iz tovarne
»Naprave«

NEPRIZADET

Novinar stoji pred vhom v tovarni in sprašuje
mimoidoče o odločbi, ki prepoveduje točenje alko-
hola v zgodnjih jutranjih urah in kaj oni mislijo
o tem sklepu. Vprašan je bil tudi naš Tone.

Novinar: »Kaj mislite o odločbi, ki prepoveduje
točenje alkohola v zgodnjih jutranjih urah; ali je
to katerega prizadelo?«

Tone: »Hja — čist sigurn, da jih je prizadev.
Mene konkretno ni, ker ga jest kar od doma nosim.«

KULTURNA RUBRIKA

PESMI, PROZA, LIKOVNA UMETNOST, KULTURNA DOGAJANJA

Združenje delavcev — umetnikov

V Kosovskij Mitrovici se je 4. avgusta na IV. festivalu delavcev — pisateljev in pesnikov zbralo 52 avtorjev — vseh narodov in narodnosti naše države.

Festival, ki je trajal dva dni, je bil predvsem delovnega značaja. Razgovor je že prvega dne pokazal na nujnost rešitve problema uveljavljanja ustvarjalcev — delavcev pri nas. Skupno mnenje sodelujočih je, da delavec — ustvarjalec kot posameznik sedaj nikakor ne more prodreti, najsi si še tako prizadeva. Njegov trud ostaja brezuspešen, zakaj uredništva revij in časopisov kakor tudi založniške hiše gledajo najprej in predvsem na IME (titulo), ob tem pa jim niti ni pomembna kvaliteta nekoga dela. Delavec ostaja omalovaževan. Množica perspektivnih ustvarjalcev ostaja pred zaprtimi vrati, čeprav so njihova dela še tako kvalitetna. Založniki s podcenjevanjem odklanjajo zbirke delavskih avtorjev.

Zato je bil enotni zaključek, da se edino z osnovanjem ZDRUŽENJA DELAV-

CEV — PISATELJEV JUGO-SLAVIJE lahko izogne raznim klaskim pregradam, ki sedaj preprečujejo možnost, do katere bi upravičeno moral imeti vsak ustvarjalec polno pravico.

Naloga združenja bo predvsem v omogočanju talentov, četudi so »samo« delavci — brez titul. Ob tem bo združenje izdajalo tudi publikacijo »ROKE«, kjer bodo vsa objavljena dela prevedena v vse jezike naših narodov. Središče združenja se bo kasneje iz Kosovske Mitrovice selilo tudi v druge kraje ostalih republik.

Ob koncu konference prvega dne festivala je bil izbran odbor, ki bo pripravil statut združenja. Finančno pomoč bo združenje izposlovalo pri Zvezi sindikatov Jugoslavije kakor tudi pri vseh delovnih organizacijah države.

Sklep vseh je bil, da je edina tako začeta pot pravilna, saj bo poslej tudi delavec-pesnik ali pisatelj imel možnost uveljavljanja na področju kulture.

Marjan

Preživela sem svoj začetek

»Zakaj tej tovarni praviš Iskra?« sem vsa radovedna vpraševala očeta, ko sem bila še majhna deklica in smo se v velikem avtobusu vozili na morje. »Ime ji je pač tako. Tebi je Milena, njej pa Iskra«, mi je potrpežljivo odgovarjal. »Pa zakaj?« sem vztrajala dalje. »Oh nehai že,« se je oglasila mama in mi v usta porinila kos pomaranče. Utihihla sem, a moja radovednost še zdaleč ni bila potešena. Takrat sem bila majhna, polna vprašanj in niti malo nisem slutila, da bom nekoč tudi sama del teh zidov, ki so se mi pred leti zdeli tako skrivnostni in nedostopni.

Neki moški mi je še kar prijazen potisnil v roke nekakšen papir in rekel: Podpišite, potem boste odšli z menoj.« »Torej, sem sprejeta?« sem rekla in moj glas je prazno zazvenel v sobi. »Sprejeti ste«, je že skoraj nestrpno odgovoril in roka, v kateri je držal svinčnik, se mu je narahlo tresla. »Gотовo si potreben cigarete ali skodelice kave,« sem pomislila in hitro napisala svoje ime.

V sobi, kamor me je odpeljal hip nato, jih je že nekaj čakalo. Tri petnajstletnice so z dolgočasno bingljale z nogami; na obrazih so jim čepeli pubertetni mozolji in neusmiljeno prodirali skozi plasti pudra. V kotu, ne daleč od njih, je sedela svetlolasa lepotica, si malomarno čistila nohte in na vsake toliko ča-

sa pogledala dolgina, ki je sramežljivo gledal skozi okno. V sobi je bila tudi starejša ženska. Mirno je čakala. Obraz ji je bil utrujen, gube okrog oči globoke in roke zgarane in razpokane so ji počivale v naročju.

Z enim pogledom sem zajela vse te ljudi in počutila sem se samo. Čeprav je bil dan sončen in je v zraku pokalo od vročine, me je zazeblalo. Bala sem se prihodnosti, hotela sem uteči preteklosti... »Ne smeš obupati, pogum, bori se«, sem si prigovarjala in požirala solze, ki so mi silile v oči.

Potem smo šli. Pomešala sem se med petorico v sobi in skupaj z njimi hitela za moškim, ki je skoraj tekkel po hodniku. Srečavali smo ljudi. Modre delovne halje, bele halje, modre halje, mladi obrazi, zgubana čela, drsajoči koraki, lesene coklje... Opazila sem igrivost v njihovih očeh, saj smo gotovo izgledali zelo nerodni in zeleni. »Kaj ste delali včeraj, da danes, ko bi morali opazovati sonce in travo, stopate v ropot in prah tovarne?« so izpraševali njihovi pogledi. Bila sem zamišljena in žalostna. Dekle pred menoj mi je na nos izpustila nihalna vrata. »O, tudi nihalna vrata so tukaj. Treba bo paziti,« sem pomislila.

Pojavil se je postaven moški, modrih oči, visokega čela. Pravice in dolžnosti delavca so se kar usipale skozi

njegova usta in se mešale z ropotanjem strojev. Potem so nas razporedili po delovnih mestih.

Ko sem drugo jutro prišla v beli halji, z nekoliko zaspnimi očmi, sem hotela hitro postaviti vrtljivi stol na tla, kajti bil je na mizi, pa mi je zdrsnil iz rok in neusmiljeno zaropotal po tleh. Delavke, ki so dremale na svojih delovnih mestih, saj ura še ni bila šest, so se žgoče zazrle vame, padlo pa je tudi nekaj pikrih besed. Vsa rdeča sem hitro pobrala stol, se vsedla in nehote zasovražila ta nesrečni stol.

Srna

Trenutek

Vztrepetala sem...
Zagledala sem silhueto znano, začula melodijo ubrano tvojih besed.

Zardela sem...
Zagledala sem tvoj obraz in videla roke, ki so nekoč me grele.

Jokala sem...
ker videla sem le še senco, ki je hodila v mraku pred menoj...
Jokala sem...

Realnost

Ze bera časa skoraj dvajset let mi šteje, že minil mi je šole vlažni duh, in sreča mi pošilja žarke skozi veje in sama služim si svoj kruh.

Večkrat je življenje zmota in prevara so luči, moj tovariš je zvečer samota in jutraj strah me prebudi.

Mar morala sem res spoznati vse tegobe novih dni? Mar spoštovani so samo bogati ker brez denarja hvale ni?

Edino narava mi upanja ne krati, le ona mi v srce potrto zre, le ona misel temno mi pozladi, in upanje mi novo stike.

Kopljem

Kopljem jeklene kosti za narodov blagor veličastja; v kelihe jih strojim, v čaše peklenske za vero v naše, samo naše — delo!

Kopljem v žile, srca razstiram pljuča čez dimnike vseh tovarnih sveta.

Kopljem v možgane vesolja — v vrtenju stružnic se mi vsemirje, nov kozmos svita

Staša

Nekaj vtisov iz bratskega Oldhama

Dolga vožnja z vlakom po Avstriji, Nemčiji in Belgiji nas je močno utrudila. Končno nas je zadnja postaja na

Jutri

Jutri
ne bo več temnih senc,
jutri
ne bo več temnih hiš,
jutri
bo sonce

Mokra trava se bo posušila,
rože bodo lepše,
budilke bodo prebudile ljudi,
sonce bo ugasnilo svetilke

Zevljenje bo steklo v novi dan.

Prosila sem

Prosila sem za kruh,
dali so mi ga.

Prosila sem za vodo,
dali so mi jo.

Prosila sem za sonce,
obrnili so se proč in so bili žalostni.

Sonca mi niso mogli dati.

celini malce prebudila iz dremavice in živahno smo se s prtljago preselili na trajekt, ki nas je s 3 ure vozil proti angleškemu pristanišču Dover. Tu nas je pričakal gospod Watt, naš angleški vodič in nas povabil na avtobus, ki nas je po osmih urah pripeljal do Oldhama, kjer smo se končno lahko pretegnili in odpočili.

Naš program v Oldhamu je bil prenatrpan. V treh tednih smo si ogledali večino Velike Britanije in njena znamenitostja mesta: Manchester, Edinbourgh, Yorkschire, London, Stratford, Oxford in seveda naše gostiteljsko mesto Oldham.

Pokrajino Britanije bi lahko primerjali z našo Dolenjsko; povsod so nizki zeleni griči, gozda je zelo malo, na ograjenih pašnikih se pasejo ovce, govedo in konji.

Stara škotska prestolnica Edinburg slovi po svoji zgodovini. Čudovite so stare zgradbe in veličastni gradovi. Slovi pa tudi po Forth mostovih, ki so menda edinostveni na svetu. Obžalovali smo, ker si nismo mogli podrobneje ogledati Nacionalnega vojnega spomenika Škotske, saj je prebogati, da bi si ga lahko ogledali v nekaj urah.

Yorkshire ali York je prav tako zelo staro britansko me-

sto. Vse mesto je s starimi, dobro ohranjenimi ulicami en sam muzej, vendar pa se v preteklost povrne še v graščinskem muzeju, ki restavrira res prepričljivo in originalno življenje preteklih stoletij.

Največje mesto Evrope in hkrati glavno mesto V. Britanije, nas je sprejelo v svoj živahni utrip šele zadnje dni našega obiska v Veliki Britaniji. To je preveliko in prezanimivo mesto za en sam obisk. Naša vožnja po mestu z avtobusom nam je sicer omogočila vpogled v življenje vele mesta, vendar bi potrebovali mnogo več časa, da bi si ga lahko zapomnili in ogledali. London ima toliko znamenitih poslopij, muzejev, razstav, galerij, gledališč, trgov, cest in četrti, da bi verjetno vse življenje lahko ostali v Londonu, pa ga ne bi spoznali. Za nas je bil najzanimivejši Soho, Piccadilly in muzej voščenenih lutk vseh pomembnih zgodovinskih predstavnikov, slavnih državnikov, športnikov, in zvezdnikov. Zanimiv je tudi planetorium.

Oldham — naše pobrateno mesto je precej večje od Kranja. Ima 110.000 prebivalcev. Je prav tako industrijsko mesto kakor Kranj. Tod je industrija strojništva, elektronike, letalstva, plasti-

ke, usnjarstva, tekstila, tapet, peciva in še in še. Ogledali smo si več podjetij, med njimi tudi privatno tiskarno Oldham Cronecle, Rome, Meple, Burlington. Povsod so nas izredno tople sprejeli. Ogledali smo si tudi šole. Šolanje in način učenja je precej drugačno kot pri nas. Tam se otroci že v vrtcu (od 5 do 11. leta) nauče pisati, v nadaljevalni šoli, kjer so do 17. leta, pa se učijo še polklica. Univerze ali koledži so specializirane višje šole. V šolah imajo delavnice kot so: mizarstva, kuhinja, frizerski salon, orodjarna, šivalnica, umetniški oddelek (risanje, kiparstvo, itd.)

Nam, gostom je bil začetku največji trn v peti — hrana. Nikakor se nismo mogli navaditi na kuhano zelenjavo brez začimb, njihova hrana vsebuje mnogo zelenjave, sadja in peciva. Jedo najmanj 4 krat na dan. Čaj z mlekom ob petih se zelo prikaže, ker je vsa hrana lahka in nenasitna. Ob čaju ponudijo tudi več vrst peciva.

Angleži so zelo prijetni ljudje. Sloves hladnokrvnosti ne drži, ker se zelo hitro vživijo v okolje. Prej bi lahko rekli, da so brezskrbni, ker se ne razburjajo zaradi vsake malenkosti.

Prvo polletje poslovno uspešno zaključeno

(Nadaljevanje z 2. strani)

Naraščanje stroškov nad načrt je sicer še vedno minimalno in delno posledica internih ukrepov? Večjo skrb pa moramo posvečati porastu režijskih stroškov na produktivno uro, posebno v enoti SV naprav, kjer je odstopanje od načrta največje in močno vpliva na operativne kalkulacije pri izdelkih.

V prvem polletju 1972 ugotavljamo prekoračitev plan-
skih stroškov za 2 %. Pri naj-
močnejši postavki — izdelav-
nem gradivu je ta odstotek
sicer le 1,5 % višji, pri pomož-
nem gradivu za izdelavo pa
celo 5,8 % višjo od načrta.
Povečanje je nastopilo pred-
vsem kot posledica močno po-
večane interne realizacije (iz-
delava orodij in predelava
polizdelkov), kar se odraža v
dvakratnem obremenjenosti
stroškov razreda 4, del stro-
škov pa zaradi povečane ne-
dokončane proizvodnje poliz-
delkov in izdelkov ostaja na
zalogah razreda 6.

Večja odstopanja od načrta
in to v smeri povečanja so pri
odpisih drobnega inventarja,
kjer se je močno povečala
poraba. Tudi pri odpisih in-
dustrijskega orodja so stroški
višji zaradi pospešenega od-
pisovanja v smislu vodenja
zalog po »direct-costing« me-
todi. Porastu PTT stroškov
botruje pridobitev novih te-
lefonskih števil in povišane
tarife PTT uslug. Tudi pove-
čana stopnja prispevka za
zdravstveno zavarovanje je v

realizaciji stroškov močno
prekoračila načrt.

Odstopanja navzgor so še
tudi pri nekaterih ostalih
vrstah stroškov. Tudi ta pro-
blematika zahteva podrobno
analizo in ukrepe, ki naj v
mejah tovarniških možnosti
stanje v drugem polletju čim
bolj približajo načrtu. Še bolj
kot celotni stroški pa zahte-
vajo podrobno analizo stroški
na produktivno uro. Posebno
kritično odstopanje je zaradi
zmanjšane števila opravljene-
nih ur v enoti SVN, kjer so
ti stroški porasli v strojni
delavnici kar za 41,7 % iznad
načrtovanih na 1 proizvodno
uro, v montaži pa za 14,8 %.
Ta enota pa mora zaradi
strukture svoje proizvodnje
pogosto delati operativne kal-
kulacije. Takšno odstopanje
in bodo morale odgovorne
stroškov je zato lahko usodno
službe enote temu nihanju
posvetiti posebno skrb, oz.
poiskati bodo morale rešitve,
kako bodo temu nihanjem na-
šle protitež. Drzna skala
obračunavanja, kot je uvede-
nari pri signalnih napravah za
železnico je že ena izmed re-
šitev.

Za prvo polletje je značilno ugodno gibanje zalog in povečanje njihovega obračanja. Postavitev posebne komisije, ki obdeluje to problematiko skupaj z odgovornimi službami, je bila vsekakor upravičena in potrebna.

Posebno skrb smo v prvem
polletju posvetili sanaciji za-
log in pri tem smo lahko
največ dosegli pri tistih zalo-
gah, na katere lahko vpliva-
mo skoraj v celoti sami.

Zaloge razreda 3 smo po
absolutni vrednosti v odnosu
na stanje 31. 12. 1971 znižali
do 30. 6. 1972 za 17,3 %. Zalo-
ge na razredu 6 so sicer na-
rasle zaradi nedokončane pro-
izvodnje, čeprav so zaloge de-
jansko vskladiščenih polizdel-
kov tudi za 8,6 % nižje od za-
četnega stanja.

Skupne zaloge obeh razre-
dov so tako za 10,3 % nižje
kot na začetku leta. Koefici-
enti obračanja, oz. dnevi veza-
ve so se v letošnjem prvem
polletju izredno izboljšali.
Pri razredu 3, kjer je bil ta
koeficient lani 2,3, po načrtu
za 1972 pa predviden 2,7, smo
dosegli 3,5. Tako smo doseže-
ne dneve vezave 159 v l. 1971
in planirane 135 v l. 1972, do-
segli v prvem polletju s 104.

Pri razredu 6, kjer je bilo
stanje že v preteklem letu ze-
lo dobro, izboljšanje ni tako

veliko, vendar vsekakor po-
membno. Lanskoletni doseg
koeficienta obračanja je bil
15,8, predvidevali smo izbolj-
šanje za 0,1, dosegli pa kar
3, oz. 18,0 v absolutni vredno-
sti. S tem so doseženi in tudi
načrtovani dnevi vezave s 23
zmanjšani na 20. Tako je
skupni koeficient obračanja
kar za 52,9 % boljši od lan-
skoletnega, oz. za 29,6 % bolj-
ši od načrtovanega.

Poleg odgovornih služb, je
k tako ugodnemu rezultatu
vsekakor pripomogla tudi
strokovna komisija, ki je sta-
nje zalog analizirala, predvi-
dela potrebne ukrepe in skr-
bela za točno in stalno akcijo
v smislu teh ukrepov. Delitev
skladišč in natančnejša opre-
delitev odgovornosti za zalo-
ge je bila eden izmed naj-
močnejših tvornikov, ki so k
uspehu pripomogli in zato
bomo morali mogoče še sto-
riti kak korak v tej smeri, da
bomo v popolnosti opredelili
odgovornosti na tem pod-
ročju.

Pri kupcih pa nasprotno
ugotavljamo gibanja v nega-
tivni smeri. Terjatve do kup-
cev so se do maja izredno
povečale in dosegle s tem
mesečnem najvišje vrednosti.
V juniju so sicer občutno
padle, so pa še vedno za
44,7 % višje od začetnih, oz.
v povprečju za 31,2 %. Ker so
se povečale v večji meri kot

realizacija, se je koeficient
obračanja poslabšal za 11 %.
Naše obveznosti do dobavi-
teljev smo uspevali zadržati
približno na začetnem stanju,
v juniju pa smo jih celo uspe-
li zmanjšati za polovico. Tako
so naše obveznosti v popreč-
ju za 34,2 % nižje od lanskih
in predstavljajo le še četrtno
naših terjatev do kupcev.

Poslovni uspeh je v celoti zelo ugoden. Takšni rezultati nam dajejo dobro osnovo za celoletno poslovanje in uspešno gospodarjenje.

V prvem polletju smo dose-
gli 50,2 % letno planiranega
celotnega dohodka, oz. 50,5 %
dohodka brez zaključenih po-
godbenih obveznosti. Pri tem
so bili osebni dohodki reali-
zirani s 46,6 %, bruto ostanek
dohodka pa s 54,4 %, oz. neto
ostanek dohodka z 54,1 %.
Doseženo delilno razmerje pri
tem je 64 % za osebne doh.
in 36 % za ostanek doh., na-
sproti odnosu 67,5:32,5 po go-
spodarskem načrtu. Ti podat-

ki pa kažejo še naslednje
elemente uspešnosti poslova-
nja: produktivnost na 1 zapo-
slenega po vrednosti je za
1 % višja od načrtovane in za
12,8 % višja od lani dosežene.
Po fizičnem obsegu načrta
nismo dosegli in smo za 4,1 %
pod planom, vendar pa za
14,5 % višje kot v preteklem
letu.

Dohodek na 1 zaposlenega
je za 1,3 % višji od načrta, v

primerjavi z lanskim pa kar
za 8,3 %.

Celotni dohodek na 100 din
porabljenih sredstev je za
2 % pod načrtom, ostanek do-
hodka na 100 din celotnega
dohodka pa za 5,8 % nad na-
črtom. Tako ugotavljamo, da
je tovarna svoje obveznosti,
določene z gospodarskim na-
črtom za l. 1972 v prvem pol-
letju v veliki meri ugodno
izpolnila, čeprav so bili pogo-
ji poslovanja težji kot v
istem obdobju preteklega le-
ta. Zelo ugodne rezultate smo
dosegli predvsem na področ-
ju povečane obsega proiz-
vodnje in prodaje, v poveča-
nju izvoza, pri znižanju zalog
in izboljšanju koeficienta ob-
račanja in pri splošnem po-
slovnem uspehu, izraženem
v celotnem dohodku in ostan-
ku dohodka. Vsi ti elementi
pa nam dajejo hkrati pomoč
in zadovoljitev, da v drugem
polletju še uspešneje izpolni-
mo svoje obveznosti, odpravi-
mo pomanjkljivosti in leto
1972 kar najbolje zaključimo.

L

ISKRA — ELEKTROMECHANIKA KRANJ

Oblikujemo ekipo za delo na področju varstva pri delu. To delo obsega v glavnem naslednja področja: vključevanje varstva v razvojno dejavnost, funkcionalno izobraževanje, periodične preglede in preizkuse delovnih priprav in naprav, ter preizkuse fizikalnih in kemičnih škodljivosti v zvezi z delom, operativno kontrolo varnega načina dela in analitično dejavnost. K sodelovanju vabimo nove sodelavce in

razglašamo prosta delovna mesta

Inženir varstva pri delu

I. in II. v oddelku za družbene zadeve v kadrovski službi tovarne

Če vas zanima delo na katerem od omenjenih področij in če imate diplomu II. oziroma I. stopnje tehniške smeri, pošljite pismeno prijavo do 20. avgusta 1972 na naslov: ISKRA — Elektromehanika Kranj, kadrovski oddelek, Kranj, Savska loka 4.

ISKRA — tovarna elementov za elektroniko LJUBLJANA, Stegne 17

razglašajo prosta delovna mesta

ADMINISTRATORKE

v kadrovski službi tovarne

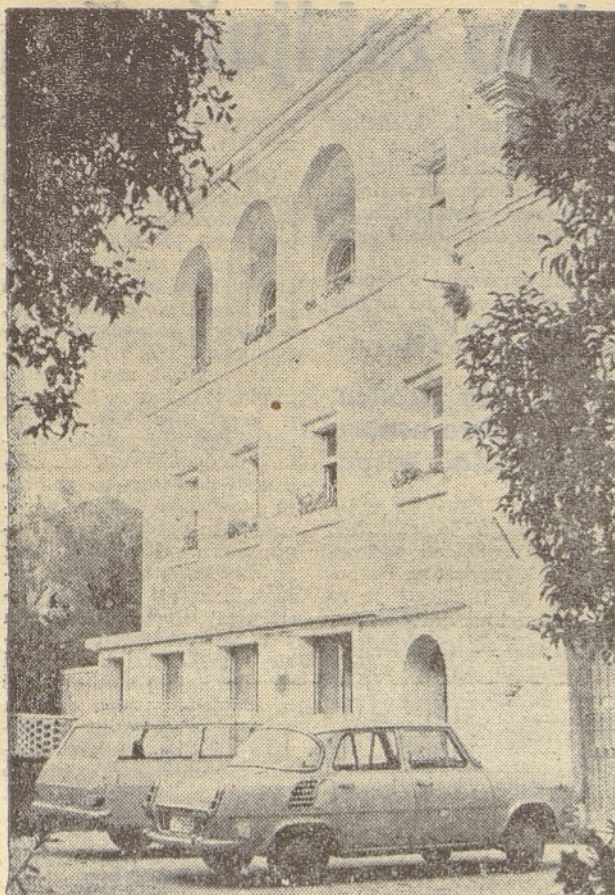
Pogoj: nižja strokovna izobrazba z znanjem strojepisja. Interesentke naj se osebno zgledajo v splošni službi tovarne, ali pa pošljejo pismene ponudbe — čimprej.

Stane Abe v pokoju

S prvim avgustom t.l. je odšel v zaslužni pokoj v Iskra-Commerce Stane Abe, najstarejši Iskraš z evidenčnim številko 0001. Od prvih dni Iskre je bil zvest član kolektiva, vzoren sodelavec, odkrit in

tovariški, zato priljubljen med sodelavci — najprej v kranjski tovarni, pozneje v oddelku za industrijsko oblikovanje v ZZA in slednjič v propagandni službi v Iskra-Commerce. Medtem ko je v prvem obdobju kot grafik opravljal raznovrstne posle v zvezi s tiskom, oblikovanjem in z osnutki in aranžiranjem sejmov, se je pozneje v celoti posvetil retušji in oblikovanju. Menimo, da bi mu s temi pičlimi vrsticami ob odhodu v pokoj posvetili premalo pozornosti, zato smo Staneta Abeta zaprosili za obširnejši pomenek, kateremu bomo mesto v našem listu določili v eni izmed naslednjih števil. Do tedaj se bo vselej šaljivi in iskreni tovariš verjetno že vživel v svoje novo — upokojenško okolje.

Pogled na naš počitniški dom v Poreču

Pomenek z upravnikom doma v Poreču

Pretekle dni sem se nepričakovano znašel v našem počitniškem domu v Poreču, pa sem priložnost izrabil za kratek pomenek z njegovim upravnikom Stanetom Fortunom. Za spremembo prisluslino njegovim besedam.

Za začetek letošnje letovanske sezone, bolje pred samim njenim začetkom, sta upravnik Fortuna in »glavni« za roštilj Tone Somrak, morala najprej položiti zrelostni izpit za snažilko. Sama sta namreč očistila beleža vse prostore, ki so jih pobelili. Krona tega prijetnega dela je bilo samoiniciativno upravnikovo čiščenje pročelja doma, ki je zares kar za blestelo, medtem ko prejšnje leto ni manjkalo madežev in nič kaj zglede snivine na sicer beli teranovi. Priznanje torej za pobudo in težko delo, saj je dom zdaj vsaj približno urejen. Da sta pa morala prostore po beljenju sama očistiti, so zaslužne tovarišice, ki jim takšno delo pač ni dišalo.

Na vprašanje, kakšno usmeritev je v letošnji sezoni skušal uveljaviti v domu, je upravnik na kratko pojasnil takole: »Skušamo goste, ki

so tu na letovanju, vsestransko zadovoljiti. Glede hrane menim, da so zadovoljni, saj je dobra in zadostna tudi za hujše jedce, predvsem pa si prizadevamo, da je pestra. S tem mislim, smo za naše letovalce storili že veliko.«

Manj zadovoljno je govoril o strežnem osebju. S tem je letos še veliko več problemov kot v prejšnjih sezonah. Zlasti to velja za osebe, ki se je prijavilo na razpise. Vse preveč je svojeglavosti, pa tudi neodgovornosti in prav zaradi tega med gosti najbrž precej nepotrebne nejevolje. Ob tem vsa pohvala delavkam iz tovarne v Novi Gorici, ki se svojih dolžnosti v polni meri zavedajo in jih tudi z veseljem izpolnjujejo, pa čeprav je treba največkrat krepko prijeti za delo, če naj bi bili letovalci zares zadovoljni. Tu je upravnik Fortuna pohvalil pobudo, da bi v sezoni prišle v dom na delo tovarišice iz naših kolektivov, ki so prav gotovo veliko bolj vestne in marljive, kot pa tisti, ki jih kakor koli snameš tik pred sezono in se nad njimi prav kmalu razočaraš. Pravočasno bi v bodoče res kazalo najti ustrezno osebe iz naših tovarn, ne pa zaposlovati »mačka v žaklju«!

Okrog težav, ki spremljajo delo počitniškega doma v

Poreču, se je upravniku sprožil zajeten plaz besed. Težav ne manjka. Največje so bile sprva z mesom, slednjič mu jih je uspelo rešiti. Preveč lahko ni tudi z ostalo preskrbo kar se zlasti velja za zelenjavo in sadje, vendar upornost, iznajdljivost in dosedanje izkušnje le poma-gajo, da gostje teh težav ne čutijo in je njihovo zadovoljstvo s te strani neskaljeno.

Tako kot lani, v naš dom v Poreču zvečer množično prihajajo tudi drugi, domači in še zlasti tuji turisti, ki jih priimamlja opojen vonj po Tonetovih umetnijah z roštilja. Dela je kar preveč, če hočejo zadovoljiti vse interese in prav tej dodatni dejavnosti bo pripisati dober poslovni uspeh doma v Poreču. Prav na roštilju bo temeljil zaslužek, iz katerega bo mogoče za naslednjo sezono v domu to in ono popraviti in izboljšati.

Upravnik Stane Fortuna je pomenek zaključil z edino željo, da bi bili letošnji gosti v domu čimbolj zadovoljni. V to je prepričan, saj mu ob izmenah malone vsak z zadovoljstvom stisne roko v slovo, iz česar povzema, da so bili z bivanjem v Poreču zadovoljni. »To je in bo zame in za osebe, zlasti v kuhinji, najlepše priznanje, vsekakor pa več vredno od nagrade za izredno prizadevanje v pretekli sezoni, ki je še do danes iz leta 1971 nisem mogel zapraviti. Predvsem pa bi bilo želeli, da bi še do konca sezone imeli lepše vreme, manj težav s hladilniki in manj problemov s strežnim osebjem! Škoda pa je, da se ne morete pogovoriti še z gosti, ker so pač raztreseni vsak na »svojem delovnem mestu«.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi moje ljube mame

ANGELE JUNC
roj. Vidmar

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem restavracije Iskra v Kranju za izraženo sožalje in poklonjen venec.

Hčerka Martina Benedik

ZAHVALA

Ob tragični izgubi mojega 15-letnega sina

ROMANA AVGUSTINA

katerega življenje je tragično ugasnilo na obronkih Triglavskega pogorja, izrekam iskreno zahvalo vsem zaposlenim v obratu urnih mehanizmov v Lipnici za izkazano pozornost ob nesreči, ki so tako dobrodušno priskočili na pomoč. Lepa hvala za venec, denarno pomoč in obilo spremestvo. Hvala tudi socialni komisiji pri sindikalni podružnici »Iskra« Kranj za plemenito in humano denarno pomoč. Nad izkazanim tovarštvom in sočustvanjem vsem še enkrat moja prisrčna hvala.

Julka Avguštin

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje ljube mame

ANGELE ZUPANČIČ

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem obrata »Stikala« za izraženo sožalje, podarjeni venec in spremestvo na njeni zadnji poti.

Hčerka Jožica Novak

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v montaži stikal obrata »Stikala« za prejeto darila in dobre želje ob prički moje upokojitve.

Pavla Banič

Videl sem Dajlo

»Firbec« me je prignal med letošnjim počitniškim potepom tudi v Dajlo, kjer naj bi v prihodnosti zgradili počitniški center Iskra. Namera, val sicer nisem o tem kaj napisati za naš list, vendar me je v to gnala različnost mnenj o tem, da je tukajšnji svet za tak center neustrezen in kaj vem še vse. Nisem sicer strokovnjak s področja geologije, arhitekture in vseh področij, ki pri takšnih odločitvah lahko odločijo vplivajo, a kljub temu bom poskusil presoditi stvar tako, kot sem jo videl. Pri vsem tem sem imel srečo, da sem na »terenu« našel človeka, strokovnjaka iz Kopra, ki se je tedaj tudi sam ogledoval zemljišče, za katero naj bi nato izdelal nekaj inč bodečega našega počitniškega centra. Prislinil sem se mu in z njim oblezel celotno zemljišče, pa seveda na osnovi njegovih pripomb skušal izpopolniti lastne vtise.

Teren sam se mi zdi prav primeren za takeš center, saj je dovolj velik in bo na njem postopno lahko zgraditi vse predvideno. Zaliv, ki naj bi bil največji kamen spotike za nekatero, ki jim morda Dajla ni preveč pri srcu, menim, da le ni tako slab, da bi se v njem ne dalo urediti solidnega kopanja. Tak kakršn trenutno je, zlasti ob cesti, ki bo v perspektivi postala le lokalna, res trenutno ne predstavlja kdo ve kakor ustreznih možnosti za kopanje, vendar pa predvideni nasip obeta naj-

plitvejši in zdaj dokaj blaten del povsem odrezati od globljega morja. Na odrezanem plitvem delu bodo z majhnimi stroški lahko uredili igrišče za otroke, peskovnike in podobno, ali pa z ustrezno minimalno meloracijo tu uredili še otroški bazen. Ostali zaliv, zunaj nasipa pa že sedaj dokazuje, da je tam voda čista in za kopanje povsem ugodna, glede na globlino pa tudi primerna za »počitniško mornarico«, kolikor je je že, ali se bo še razvila v vrstah Iskrašev. Nekakšne astronomske vsote, ki so jih navajali nekateri »poznavalci«, da bi bile potrebne, če bi v tem zalivu hotel vsaj približno zagotoviti solidno kopanje, menim, da ne bodo potrebne in, da je kopanje v tem zalivu možno, dokazujejo že številni okoliški »viken-daši« in prehodni turisti, ki tu le najdejo svoje zadovoljstvo.

Drevje na koščku terena nad zalivom prav za prav že zdaj predstavlja dobrodošel prostor za kampiranje, medtem, ko bi na ostalem terenu kazalo kar najhitreje izvesti pogodzovalno akcijo (za čenjšo izvedbo morda z mno- žično prostovoljno delovno akcijo agilnih že letošnje jeseni), kajti na zemljišču je le tu in tam kako drevo, »zeja« po prijetni senci pa sredi polne vročine pri vsakem velika. Prostora je vsekakor dovolj in postopno ga bo mogoče koristno izrabiati za predvidene objekte in športna igrišča in na njem urediti

zares prijetno počitniško središče. Odeve se mi zdi tudi pomislek nekaterih, da bo tu preveč Iskrašev na kupu, saj je teren tolikšen, da drug drugemu prav gotovo ne bo mo na poti in ob dobri volji bo vsak našel kaj zase in svoje zadovoljstvo.

Videl sem torej Dajlo in si ob tem ustvaril podobo, da je bila odločitev za nakup tega zemljišča, še zlasti spricho znosnih nakupnih cen, umestna, preostane nam le, da zdaj skušamo najti in zbrati potrebna sredstva, da bomo zamisel čim prej in resno začeli uresničevati, seveda postopno in po vrstnem redu tako, da bi vsaj delno in postopno usposabljali bodoči center že od prihodnje počitniške sezone naprej. Vsem pa, ki bodo pri tem imeli odločujočo besedo pa še enkrat priporočam — organizirajmo jesensko prostovoljno akcijo za pogozditev terena v Dajli, z ustreznim mediteranskim drevjem in grmičjem, hitro-rastočim, da bo na razpolago dovolj blagodejne sence čimprej!

C.

I S K R A — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Igor Slavec. Odgovorni urednik: Janez Silc. — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22.221, int 333 — Tisk in klišej: »CP Gorenjski tisk« Kranj